

Białystok, 12 stycznia 2022 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO OŚRODKA LALKARSKIEGO POLUNIMA ZA 2021 ROK

1. Zebrania Zarządu

W 2021 r. odbyły się 3 protokołowane posiedzenia Zarządu (31 marca – w formie online, 14 czerwca w Teatrze Baj i 19 września – w Białostockim Teatrze Lalek). Podczas zebrań Zarząd dyskutował m.in. nad planowanymi działaniami, omawiał kwestie dotyczące finansów, możliwości pozyskania dodatkowych środków na działalność stowarzyszenia, a także zdecydował o przyjęciu w poczet członków POLUNIMA Teatru Kameralnego w Bydgoszczy. Ponadto Członkowie Zarządu wielokrotnie konsultowali się telefonicznie i mailowo w sprawach bieżących. Konsultacje zdalne dotyczyły m.in. udziału przedstawicieli POLUNIMA w pracach komisji konkursowych do wyboru kandydatów na dyrektorów teatrów oraz w sprawach wydawania opinii dot. powoływania dyrektora bez przeprowadzania konkursu.

2. Członkowie

W 2021 roku zweryfikowano listę członków Polskiego Ośrodka Lalkarskiego POLUNIMA. W wyniku czego odnotowano śmierć trzech osób: pani Anny Proszkowskiej, pani Marii Sikorskiej, pana Zbigniewa Poprawskiego. Trzy osoby złożyły rezygnację z członkostwa. Natomiast uchwałą z dnia 14 czerwca 2021 roku w poczet członków zbiorowych POLUNIMA przyjęto Teatr Kameralny Bydgoszczy. Stan członków na koniec roku wyniósł:

- 78 członków indywidualnych, w tym 2 członków honorowych - Stanisław Ochmański i Marek Waszkiel;
- 32 członków zbiorowych.

3. Konkursy na kandydatów na stanowiska dyrektorów teatrów lalek

Przedstawiciele Polskiego Ośrodka Lalkarskiego POLUNIMA, w związku z *Ustawą z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej*, brali udział w pracach komisji do wyboru kandydata na stanowisko dyrektora trzech instytucji:

- Teatru „Baj Pomorski” w Toruniu (przedstawiciel: Zbigniew Niecikowski),
- Zdrojowego Teatru Animacji w Jeleniej Górze (przedstawicielki: Ewa Piotrowska i Bernarda Anna Bielenia),
- Olsztyńskiego Teatru Lalek (przedstawiciel: Robert Drobnich).

Zarząd POLUNIMA na prośbę organizatorów teatrów wydał dwie opinie w sprawie powołania dotychczasowego dyrektora na kolejny okres. Były to:

- opinia w sprawie ponownego powołania Krystiana Kobyłki na stanowisko dyrektora naczelnego i artystycznego Opolskiego Teatru Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki na okres trzech sezonów artystycznych,
- opinia w sprawie ponownego powołania pana Jacka Popławskiego na stanowisko dyrektora naczelnego i artystycznego Teatru Lalek Banialuka im. Jerzego Zitzmana w Bielsku-Białej na okres 5 sezonów artystycznych.

W ostatnim przypadku, Zarząd POLUNIMA, mając na uwadze interwencje pracowników Teatru Banialuka, zgodnie z ich prośbą wyrażoną na piśmie, postanowił zarekomendować organizatorowi przeprowadzenie konkursu.

4. Rekomendacje, patronaty, wnioski

Rekomendacja projektu „Królowa Leokadia”

Zarząd POLUNIMA w dniu 16 września 2021 r. wydał rekomendację dla realizacji projektu pn. „Królowa Leokadia” - pełnometrażowego filmu dokumentalno-animowanego wg scenariusza oraz w reżyserii Agi Błaszczak. Celem projektu jest utrwalenie i spopularyzowanie historii Leokadii Serafinowicz – wybitnej artystki, mającej wkład w rozwój lalkarstwa w powojennej Polsce.

Patronaty

W 2021 roku Polski Ośrodek Lalkarstwa objął patronatem następujące wydarzenia:

- cykl wykładów dr. Karola Suszczyńskiego pod hasłem "KONSTANTY ILDEFONS GAŁCZYŃSKI W TEATRZE LALEK", zrealizowany w dnach 28-30 kwietnia w formie online na portalu YouTube – wydarzenie wsparto nieodpłatnie;
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa LALKA NOVA - wydarzenie wsparto nieodpłatnie;
- Międzynarodowy Festiwal Teatrów i Kultury Awangardowej PESTKA 2021 – patronatu udzielono odpłatnie;
- Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek dla Dorosłych „Metamorfozy Lalek” – 4. edycja – patronatu udzielono odpłatnie;
- Międzynarodowy konkurs na koncepcję i realizację lalki/ animowanego obiektu/ formy teatralnej ANIMATUS – patronatu udzielono odpłatnie.

5. Nagrody, dyplomy, wręczenia

Nagroda POLUNIMA dla najbardziej obiecującej aktorki-lalkarki/najbardziej obiecującego aktora-lalkarza młodego pokolenia za sezon artystyczny 2019/2020

14 czerwca 2021 roku, podczas obchodów Światowego Dnia Lalkarstwa przyznano *Nagrodę dla najbardziej obiecującej aktorki-lalkarki, obiecującego aktora-lalkarza młodego pokolenia za sezon artystyczny 2019/2020*. Spośród 8 zgłoszeń, Jury w składzie Lucyna Kozień, Agata Kucińska, Marta Rau wyłoniło dwie kandydaty do Nagrody:

- Adrianny Maliszewskiej – za rolę Nabu w przedstawieniu „Wędrówka Nabu” w reż. Przemysława Jaszczaka w Teatrze Lalek Arlekin im. Henryka Ryla w Łodzi;
- Agaty Słowik – za rolę Hachiko w przedstawieniu „Hachiko” w reż. Ewy Piotrowskiej w Teatrze Maska w Rzeszowie.

Laureatką została Agata Słowik. W uzasadnieniu do nagrody, zawartym w protokole z dnia 4 marca 2021 r. czytamy: „za tytułową rolę w przedstawieniu „Hachiko”, podkreślając umiejętności animacyjne lalkarki, warsztatową precyzję i głębię stworzonej postaci. Kreacja Agaty Słowik pozwala widzom wyzwolić emocje i utożsamić się z bohaterem opowieści – dzięki środkom teatralnym właściwym sztuce lalkarskiej. Aktorka stworzyła bez słów postać psa, którego intencje i emocje czytamy w każdym ruchu. W kreowanej roli jest niezwykle skoncentrowana, precyzyjna i czuła dla swojego bohatera. Swoją mimiką sugestywnie wzmacnia wyraz postaci, w żaden sposób jej nie dominując.”

Młode aktorki-lalkarki otrzymały pamiątkowe dyplomy i medale ufundowane przez Mennicę Polską SA. Laureatka otrzymała także nagrodę finansową w wysokości 4.000 zł. (środki pochodzą z dotacji MKDNIŚ przyznanej na realizację zadania „Światowy Dzień Lalkarstwa – 60 lat POLUNIMA”).

Dyplom POLUNIMA

- 12 września 2021 roku przyznano Teatrowi Lalki i Aktora w Wałbrzychu z okazji Jubileuszu 75-lecia dyplom *w uznaniu dorobku artystycznego oraz zaangażowania w krzewienie sztuki lalkarskiej w sercach widzów.*
- 8 października 2021 r. przedstawiciele POLUNIMA: Jacek Malinowski, Lucyna Kozień, Barnarda Anna Bielenia oraz Renata Chudecka, po obejrzeniu spektakli w ramach XXX Ogólnopolskiego Festiwalu Teatrów Lalek w Opolu, postanowili wyróżnić Dyplomem POLUNIMA Malinę Prześlugę *za dramaturgię wyzwalającą możliwości kreacyjne sztuki lalkarskiej.* Na Festiwalu można było zobaczyć spektakle: "Ile żab waży księżyc" (Wrocławski Teatr Lalek) oraz "Ja, Bałwan" (Teatr Animacji) autorstwa Maliny Prześlugi.

Nagroda WILKA

Podczas posiedzenia w dniu 19 września 2021 r. Zarząd POLUNIMA ustanowił Nagrodę WILKA, będącą hołdem dla prof. Jana Wilkowskiego w roku jego setnych urodzin. WILK przyznawany będzie osobom, instytucjom lub organizacjom pozarządowym, które zasłużyły się działaniem na rzecz środowiska lalkarskiego. O przyznaniu nagrody każdorazowo zadecyduje Zarząd Polskiego Ośrodka Lalkarskiego POLUNIMA.

Statuetkę zaprojektował i wykonał, w porozumieniu z Jackiem Malinowskim – Michał Wyszowski – artysta-plastyk, scenograf i pracownik Białostockiego Teatru Lalek.

Wnioski o nadanie Medalu „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”

W 2021 roku Zarząd Polskiego Ośrodka Lalkarskiego POLUNIMA złożył do Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu 4 wnioski wniosków o nadanie Medalu „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”:

- panu Zbigniewowi Niecikowskiemu - w stopniu I,
- panu Krystianowi Kobyłce - w stopniu I,
- panu Markowi Waszkielowi - w stopniu I,
- panu Zbigniewowi Prażmowskiemu - w stopniu III.

Pozytywnie rozpatrzone jeden wniosek, nadając Medal w stopniu I panu Markowi Waszkielowi. Planowane wręczenie odbędzie się podczas obchodów Światowego Dnia Lalkarstwa w 2022 roku w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Jana Dormana w Będzinie.

6. Pozyskiwanie środków publicznych

„Światowy Dzień Lalkarstwa 2021 – 60 lat POLUNIMA”

Pod koniec 2020 roku Ośrodek POLUNIMA złożył do Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu wniosek o dofinansowanie zadania pod nazwą „Światowy Dzień Lalkarstwa – 60 lat POLUNIMA”. Zadanie obejmowało organizację corocznego spotkania środowiska lalkarskiego, nagrody finansowe dla laureata/laureatki oraz nominowanych do V edycji Nagrody POLUNIMA, a także przygotowanie i wydanie dwujęzycznej publikacji poświęconej sześćdziesięcioletniej historii POLUNIMA, autorstwa Lucyny Kozień. Wnioskowana kwota wynosiła 55.600 zł. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło dopiero w kwietniu 2021 roku i nie przyniosło oczekiwanego rezultatu. Skorzystano jednak z możliwości złożenia odwołania, w wyniku czego POLUNIMA otrzymała dotację w wysokości 25.000 zł. Po dokonaniu aktualizacji budżetu z uwzględnieniem przyznanej kwoty dotacji, deklarowany wkład własny wyniósł 10.300 zł.

W ramach zadania zrealizowano:

- 1) Spotkanie z okazji Światowego Dnia Lalkarstwa w dniu 14 czerwca 2021 w Teatrze Baj w Warszawie.

W obchodach Światowego Dnia Lalkarstwa wzięło udział około 75 osób, w tym przedstawiciele instytucjonalnych teatrów lalek, twórcy niezależni, przedstawiciele wyższych uczelni kształcących lalkarzy, liczni aktorzy i pracownicy Teatru Baj, przedstawiciele Polskiego Ośrodka Lalkarskiego POLUNIMA oraz Sekcji Teatrów Lalkowych Związku Artystów Scen Polskich ZASP – Stowarzyszenia. Swoją obecnością uczestników uroczystości zaszczyliła także Wanda Zwinogrodzka Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Spotkanie w Teatrze Baj było okazją do wręczenia honorowych odznaczeń, przyznanych przez Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, „Henryków” - nagród Sekcji Teatrów Lalkowych ZASP, przyznawanych za wybitne osiągnięcia artystyczne w dziedzinie teatru lalek, pamiątkowych plaketek a także Nagrody GUSTAW przyznawanej przez Zarząd Główny ZASP, która trafiła w ręce Marka Waszkiela – honorowego członka POLUNIMA.

Po raz piątą wręczono, przyznawaną przez Polski Ośrodek Lalkarski POLUNIMA, nagrodę dla najbardziej obiecującej aktorki-lalkarki, obiecującego aktora-lalkarza młodego pokolenia. Otrzymała ją Agata Słowik za rolę Hachiko w przedstawieniu „Hachiko” w reż. Ewy Piotrowskiej w Teatrze Maska w Rzeszowie.

Jubileusz 60-lecia działalności Ośrodka Lalkarskiego POLUNIMA został zaakcentowany przez prezentację i wręczenie uczestnikom plakatu z okazji 60-lecia POLUNIMA zaprojektowanego przez Andrzeja Dworakowskiego.

- 2) Wydanie publikacji jubileuszowej pt. „O lalki, lalki... 60 lat POLUNIMA (1961-20210)”, autorstwa Lucyny Kozień.

Powstałe wydawnictwo dokumentuje działalność POLUNIMA w zakresie m.in. szerokiego uczestniczenia stowarzyszenia w lalkarskim życiu teatralnym w Polsce i za granicą (w szczególności w strukturach UNIMA), pokazuje inicjatywy POLUNIMA na rzecz środowiska i rozwoju sztuki lalkarskiej w Polsce - m.in. w zakresie działalności wydawniczej, wystawienniczej, szkoleniowej, kontaktów międzynarodowych, współpracy z ruchem amatorskim, współpracy z ZASP, i in. Ukazuje też zmienne koleje i rozwój pisma „Teatr Lalek” na przestrzeni lat 1950-2021.

Prezentacja publikacji miała miejsce 19 września w siedzibie POLUNIMA, czyli w Białostockim Teatrze Lalek podczas jubileuszowego spotkania członków stowarzyszenia.

„O lalki, lalki...” wydano w wersji językowej polsko-angielskiej – w nakładzie 200 egz. oraz w wersji elektronicznej, która została zamieszczona na stronie polunima.pl w zakładce „Wydawnictwa”.

Kwota dotacji przyznanej na realizację zadania „Światowy Dzień Lalkarstwa 2021 – 60 lat POLUNIMA” została wykorzystana w całości. Wkład własny ostatecznie wyniósł 11.300 zł. Raport końcowy został złożony i oczekuje na weryfikację MKDNiS.

Pozostałe wnioski o dofinansowanie

Polski Ośrodek Lalkarski POLUNIMA w 2021 roku przygotował i złożył następujące wnioski o dofinansowanie:

- „60 lat POLUNIMA - wystawa plenerowa” – do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego (wnioskowana kwota dotacji wyniosła 13.000 zł)
Wniosek otrzymał pozytywną ocenę merytoryczną, ale nie został dofinansowany.
- „Osobowości teatru lalek” – do Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy (wnioskowana kwota dotacji wynosiła 39.680 zł).
Wniosek otrzymał negatywną ocenę merytoryczną.

7. XXIII KONGRES UNIMA

W dnia 19-23 kwietnia 2021 r. członkowie Zarządu: Jacek Malinowski oraz Ewa Piotrowska uczestniczyli jako radni reprezentujący POLUNIMA w XXIII Kongresie UNIMA. Przedstawiciele kilkudziesięciu lalkarskich ośrodków z całego świata spotkali się online, aby omówić najważniejsze sprawy dla UNIMA Union Internationale de la Marionnette.

Jednym z kluczowych celów Kongresu był wybór nowych władz UNIMA. Wśród kandydatów do Komitetu Wykonawczego [Executive Committee] znalazła się Ewa Piotrowska. Reprezentantce POLUNIMA zabrakło niewiele głosów, aby wejść w skład Komitetu. Odpowiednie poparcie zyskała natomiast Kata Csato z Węgier – kandydatka popierana przez POLUNIMA. Decyzja o wyborze kandydatów do Komitetu – zarówno Ewy Piotrowskiej, jak i Katy Csato – zapadła już w czerwcu 2019 roku, podczas Walnego Zebrania członków POLUNIMA.

Poza głosowaniami, znaczną część spotkań online wypełniły prezentacje raportów z działalności Narodowych Centrów z ostatnich czterech lat. POLUNIMA również zdała sprawozdanie z kluczowych działań w latach 2016-2020. Prezentacja video została pozytywnie odebrana przez członków UNIMA.

Kolejny Kongres został ustanowiony na 2025 rok w Chuncheon w Korei Południowej – lokalizację wybrano w głosowaniu.

8. Pismo TEATR LALEK

W 2021 roku ukazały się 4 numery pisma TEATR LALEK:

- nr 1 (143) 2021 o objętości 72 stron,
- łączony numer 2-3 (144-145) 2021 o objętości 120 stron,
- nr 4 (146) 2021 o objętości 72 stron.

Ponadto w 2021 r. ukazały się dwa numery ANIMATORA – biuletynu informacyjnego POLUNIMA: 1-2/2021 oraz 3-4/2021 w opracowaniu redakcyjnym Renaty Chudeckiej o objętości 10 stron na każdy numer.

9. Rozpoczęte działania

Organizacja Światowego Dnia Lalkarstwa 2022

W 2021 roku został złożony wniosek do Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu o dofinansowanie zadania pod nazwą „Światowy Dzień Lalkarstwa 2022” w ramach programu Teatr. Wnioskowana kwota wynosi 54.600 zł. Zadanie obejmuje organizację corocznego spotkania środowiska lalkarskiego w dniu 21 marca 2022 r. w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Jana Dormana, nagrody finansowe dla laureata/laureatki oraz nominowanych do VI edycji Nagrody POLUNIMA, pokazy etud studentów lalkarstwa AT w Warszawie - Filii w Białymstoku oraz AST w Krakowie - Filii we Wrocławiu, a także performatywne czytanie sztuki Jana Dormana oraz prelekcję poświęconą jego osobie. Całość wydarzenia będzie transmitowana „na żywo” w Internecie.

Zadanie będzie realizowane we współpracy z Sekcją Teatrów Lalkowych ZASP oraz Teatrem Dzieci Zagłębia im. Jana Dormana. W związku z tym faktem w 2021 roku, zostały zawarte stosowne deklaracje o wzajemnej współpracy.

Współpraca przy realizacji 10. Międzynarodowego Festiwalu Szkół Lalkarskich LALKANIELALKA

Polski Ośrodek Lalkarski POLUNIMA zadeklarował współpracę partnerską z Akademią Teatralną im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie przy realizacji 10. Międzynarodowego Festiwalu Szkół

Lalkarskich LALKANIELALKA. Festiwal odbędzie się w dniach 21-25 czerwca 2022 r. Zadania POLUNIMA będą polegały na:

- udziale przedstawiciela w pracach Rady Naukowej Festiwalu – członkini Zarządu dr Bernardy Anny Bieleni,
- wsparciu merytorycznym i organizacyjnym wydarzeń odbywających się w ramach Festiwalu,
- wsparciu kampanii promującej Festiwal,
- wsparciu kampanii informacyjnej Festiwalu na arenie międzynarodowej.